

**AMGUEDDFA
CYMRU**

**Datganiad Llesiant
2030**

amgueddfa.cymru
museum.wales

Mae'r ddogfen hon yn amlinellu Amcanion Llesiant Amgueddfa Cymru, a sut y byddant yn ein galluogi i gyfrannu at amcanion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru).

Mae ein dogfennau cynllunio corfforaethol yn gwreiddio ein hamcanion llesiant a'n ffyrdd o weithio, ac yn dangos sut y byddwn yn cyflawni ac yn adrodd ar eu cynnydd.

Amgueddfa Cymru

Elusen yw Amgueddfa Cymru, ac mae ein teulu o saith amgueddfa a chanolfan gasgliadau wedi'u gwasgaru ar draws Cymru. Rydym yn croesawu pawb o bob cymuned am ddim, diolch i nawdd Llywodraeth Cymru.

Ond rydyn ni'n fwy na'n hadeiladau. Mae ein hamgueddfeydd yn ganolfannau cymunedol pwysig sy'n ymestyn tu hwnt i'w milltir sgwâr a'u platfformau digidol.

- 1 Amgueddfa Lechi Cymru
National Slate Museum
- 2 Amgueddfa Wlân Cymru
National Wool Museum
- 3 Amgueddfa Genedlaethol y Glannau
National Waterfront Museum
- 4 Y Ganolfan Gasgliadau Genedlaethol
National Collections Centre
- 5 Sain Ffagan Amgueddfa Werin Cymru
St Fagans National Museum of History
- 6 Amgueddfa Genedlaethol Caerdydd
National Museum Cardiff
- 7 Amgueddfa Lleng Rufeinig Cymru
National Roman Legion Museum
- 8 Big Pit Amgueddfa Lofaol Cymru
Big Pit National Coal Museum

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

Nod Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) ("y Ddeddf") yw gwella llesiant cymdeithasol, economaidd, amgylcheddol a diwylliannol Cymru.

Mae'r ddeddf yn bodoli er mwyn sicrhau fod safon bywyd cenedlaethau'r dyfodol gystal os nad gwell na'r hyn sydd gennym ni. Mae'r ddeddf yn helpu i wneud penderfyniadau gwell drwy sicrhau bod cyrff cyhoeddus yn ystyried y tymor hir; yn helpu i atal problemau rhag digwydd neu waethygu; yn defnyddio dull gweithredu integredig a chydweithredol; ac yn ystyried a chynnwys pobl o bob oed ac amrywiaeth.

Mae'r Ddeddf yn gosod saith nod llesiant ar gyfer Cymru. Mae'r datganiad hwn yn esbonio sut y byddwn yn cyfrannu at y nodau hyn, gan ymateb i'r dyletswyddau ar Gyrrff a Noddir gan Lywodraeth Cymru a enwir yn y Ddeddf.

Nodau llesiant

- Cymru lewyrchus
- Cymru gydnerth
- Cymru iachach
- Cymru sy'n fwy cyfartal
- Cymru o gymunedau cydlynus
- Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu
- Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang

Pum ffordd o weithio

Mae'r Ddeddf hefyd yn gofyn i ni weithio mewn ffordd gynaliadwy, trwy bum gwahanol ffordd:

Hirdymor

Integreiddio

Cynnwys Pobl

Cydweithio

Atal

Ysbrydoli pobl, newid bywydau

Cafodd ein gweledigaeth, Ysbrydoli pobl, newid bywydau ei datblygu o fewn fframwaith Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015, ac mae'n cyd-fynd â'r amcanion llesiant a nodir yn y Ddeddf.

Roedd y Ddeddf hefyd yn help wrth i ni ddatblygu ein Strategaeth 2030. Mae ein strategaeth yn ymgorfforiad o'r Ddeddf, ac mae'n rhan greiddiol o'n holl waith.

Cafodd Strategaeth 2030 ei datblygu drwy ymgynghori a chysylltu â staff, gwirfoddolwyr, rhanddeiliaid, partneriaid a phobl ledled Cymru.

Mae'n cynnwys chwech ymrwymiad a naw hwylusydd rhwng nawr a 2030, fydd yn dangos sut y byddwn yn gweithio â phobl a chymunedau dros Gymru, drwy gasgliadau, rhaglenni cyhoeddus a phartneriaethau, i wneud y canlynol:

**Cynrychioli
pawb**

Make sure that everyone
is represented

**Ysbrydoli creadigrwydd
a dysgu am oes**

Inspire creativity and
learning for life

**Diogelu ac adfer natur
a'r amgylchedd**

Help protect and restore
nature and our environment

**Cefnogi lles trwy
lefydd a phrofiadau
sy'n ysbrydoli**

Support well-being
through inspirational spaces
and experiences

**Darganfod yr amgueddfa
yn ddigidol**

Discover and explore the
museum digitally

**Creu cysylltiadau
ar draws y byd**

Build global
connections

Strategaeth 2030

Mae [Strategaeth 2030](#) yn adeiladu ar ein gweledigaeth gyda chyfres o Ymrwymadau, Hwyluswyr a Chanlyniadau lefel uchel. Gyda'i gilydd, rhain yw ein Hamcanion Llesiant. Maent yn dangos lle gallwn ni wneud gwahaniaeth arwyddocaol i fywydau pobl Cymru dros y degawd i ddod.

Cafodd ein hamcanion llesiant eu datblygu i'n helpu i arddangos ein cynnydd tuag at gyflawni Strategaeth 2030 a'r Ddeddf.

Maent wedi'u gwreiddio yn ein fframwaith cynllunio, trwy ein [Cynllun Busnes 5 mlynedd](#) a'n [Cynlluniau Gweithredol Blynyddol](#). Maent yn cael eu mesur a'u hadrodd yn chwarterol ac yn flynyddol.

Caiff ein hamcanion llesiant eu cefnogi gan y 5 Ffordd o Weithio.

Datblygu ein Hamcanion Llesiant

Yn 2020, cynhaliom yr ymgynghoriad mwyaf helaeth erioed er mwyn datblygu ein Strategaeth 2030. Roedd hyn yn rhan o'n hymrwymiad i drawsnewid yr Amgueddfa a gwreiddio nodau a ffyrdd o weithio'r Ddeddf.

Gofynnem i'n staff, gwirfoddolwyr, pobl a phartneriaid (rhai sy'n gweithio gyda ni, a'r rhai sydd ddim), beth ddylai ein cynlluniau ei gynnwys dros y ddeng mlynedd nesaf. Defnyddiom Dueddiadau'r Dyfodol a'r Ddeddf i ddatblygu ein Hymrwymiadau hirdymor ac i siapio datblygiad y Strategaeth.

Buom yn trafod y cynlluniau gyda phartneriaid, rhanddeiliaid allweddol a Llywodraeth Cymru er mwyn sicrhau bod y cynlluniau yn rhai cadarn ac yn barod at y dyfodol. Gweithiom hefyd ar y cyd â Chyngor Celfyddydau Cymru i gynnal cyfres o sgwrsiau ymchwil dwys gyda chymunedau yr ydym yn methu yn gyson â'u cynnwys yn ein gwaith.

Cafodd y broses hon ei chyd-blethu â datblygiad ein hamcanion llesiant. Defnyddiom y model 3 gorwel i adnabod risgiau a chyfleoedd, ac i'n helpu i gynllunio'n well yn y tymor hir.

Wrth gynnwys pobl yn y broses o gynllunio cawsom gyfle i drafod a myfyrio, ac adeiladu Strategaeth sy'n diwallu anghenion pobl ledled Cymru.

Ein Hamcanion Llesiant

Rydyn ni wedi mapio Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 yn erbyn ein Hamcanion Llesiant (Ymrwymadau a Chanlyniadau). Gallwch weld hyn yn ein tabl isod. Mae'r adrannau canlynol yn rhoi mwy o fanylion.

Ein Haddewidion Strategol ar gyfer 2030 yn erbyn Nodau Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol

Our Strategic Commitments for 2030 mapped against the Well-being of Future Generations Goals

Cynrychioli pawb Make sure that everyone is represented	1	3	4	5	6	7	
Ysbrydoli creadigrwydd a dysgu am oes Inspire creativity and learning for life	1	3	4	5	6		
Diogelu ac adfer natur a'r amgylchedd Help protect and restore nature and our environment	1	2	3			7	
Cefnogi lles trwy lefydd a phrofiadau sy'n ysbrydoli Support well-being through inspirational spaces and experiences		2	3	4	5	6	
Darganfod yr amgueddfa yn ddigidol Discover and explore the museum digitally	1		4	5	6	7	
Creu cysylltiadau ar draws y byd Build global connections	1				6	7	
Hwyluswyr: gweithredoedd sydd yn cefnogi ein holl waith Enablers: actions that support our work	1	2	3	4	5	6	7

Cymru lewyrchus
A prosperous Wales

Cymru gydnherth
A resilient Wales

Cymru iachach
A healthier Wales

Cymru sy'n fwy cyfartal
A more equal Wales

Cymru o gymunedau cydlynus
A Wales of more cohesive communities

Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu
A Wales of vibrant culture and thriving Welsh language

Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang
A globally responsible Wales

Rydyn ni'n edrych ar yr amcanion llesiant mewn ffordd **integredig**, felly mae'r rhan fwyaf o'r amcanion yn cyfrannu at gyflawni mwy nag un nod.

Rydyn ni'n **cydweithio** â nifer o bartneriaid ar gynlluniau, projectau, digwyddiadau ac arddangosfeydd ar draws Cymru. Mae gweithio fel hyn yn ein helpu i gyflawni amcanion ar y cyd, a deall y pwysau a'r heriau sy'n ein hwynebu ni a sefydliadau eraill, ac **atal** problemau rhag digwydd neu rhag gwaethygu.

Rydyn ni'n **cynnwys** staff, gwirfoddolwyr, unigolion a chymunedau wrth ddatblygu a chyflwyno ein rhaglenni a'n cynlluniau, gan sicrhau ein bod yn cefnogi ac yn cynrychioli pobl ledled Cymru.

Mae ein hymrwymadau a'n canlyniadau yn rhai **hirdymor**, ond mae ein cynllunio corfforaethol blynyddol a 5-mlynedd yn ein helpu i weithio tuag at hyn. Caiff hyn ei gefnogi gan ein strwythurau llywodraethu sy'n ein galluogi i gynllunio a gwneud penderfyniadau effeithiol.

I bawb

Rydyn ni wedi datblygu nifer o Amcanion Llesiant i sicrhau ein bod yn llwyddo yn ein hymrwymiad i **Gynrychioli pawb**, ac ar y cyd â Chyngor Celfyddydau Cymru rydyn ni wedi datblygu Cynllun Gweithredu Ehangu Ymgysylltiad (2022-25).

Byddwn yn gweithio i sicrhau'r canlynol:

- Mae'r Casgliad Cenedlaethol yn cynrychioli ac yn cael ei rannu â phawb o bobl Cymru.
- Rydyn ni'n chwarae rôl arweiniol wrth gefnogi Strategaeth Ddiwylliannol Llywodraeth Cymru.
- Mae arddangosfeydd a digwyddiadau yn cael eu creu, eu defnyddio a'u mwynhau gan gymunedau ledled Cymru.
- Rydyn ni'n rhoi Strategaeth Marchnata a Chyfathrebu ar waith sy'n cynrychioli amrywiaeth cymunedau Cymru.
- Mae defnyddwyr ac ymwelwyr yn adlewyrchu amrywiaeth cymunedau yng Nghymru.
- Mae ein staff, bwrdd, gwirfoddolwyr, defnyddwyr ac ymwelwyr yn adlewyrchu amrywiaeth Cymru.
- Rydyn ni'n hyrwyddo strategaethau cydraddoldeb Llywodraeth Cymru, gan gynnwys Gweithredu ar Anabledd, Cynllun Gweithredu Cymru Wrth-hiliol a'r Cynllun Gweithredu LHDTC+.

Mae'r rhain yn cefnogi'r Nodau Llesiant canlynol:

Cymru lewyrchus

Cymru iachach

Cymru sy'n fwy cyfartal

Cymru o gymunedau cydlynys

Cymru â diwylliant bywiog
lle mae'r Gymraeg yn ffynnu

Cymru sy'n gyfrifol
ar lefel fyd-eang

Dysgu a chreu

Rydyn ni wedi datblygu nifer o Amcanion Llesiant i sicrhau ein bod yn llwyddo yn ein hymrwymiad i Ysbrydoli creadigrwydd a dysgu am oes.

Byddwn yn gweithio i sicrhau'r canlynol:

- Fel sefydliad creadigol, rydyn ni'n meithrin a hwyluso creadigrwydd i bawb, a dathlu llwyddiannau creadigol Cymru.
- Gall pob ysgol yng Nghymru ddefnyddio Amgueddfa Cymru bob blwyddyn i gyflwyno'r cwricwlwm cenedlaethol.
- Mae oedolion a theuluoedd ar draws Cymru yn cael eu hysbrydoli i ddysgu gydag Amgueddfa Cymru.
- Mae pobl ifanc yn arwain a chynhyrchu rhaglenni a phrofiadau mentrus a chreadigol.
- Mae gwirfoddolwyr, lleoliadau a phrentisiaid yn cael eu cefnogi i wireddu eu llawn botensial.

Mae'r rhain yn cefnogi'r Nodau Llesiant canlynol:

Cymru lewyrchus

Cymru iachach

Cymru sy'n fwy cyfartal

Cymru o gymunedau
cydlynys

Cymru â diwylliant bywiog
lle mae'r Gymraeg yn ffynnu

Gwarchod ein planed

Rydyn ni wedi datblygu nifer o Amcanion Llesiant i sicrhau ein bod yn llwyddo yn ein hymrwymiad i Helpu i warchod ac adfer byd natur a'n hamgylchedd.

Byddwn yn gweithio i sicrhau'r canlynol:

- Rydym ni'n ymgorffori ein hymateb i'r argyfwng hinsawdd a natur ym mhopeth a wnawn.
- Rydym ni'n codi ymwybyddiaeth y cyhoedd o'r argyfwng amgylcheddol ac yn ysgogi pobl i ymateb.
- Mae ymchwil yn canolbwyntio ar fioamrywiaeth a newid amgylcheddol yng Nghymru, neu o fudd i Gymru.

Mae'r rhain yn cefnogi'r Nodau Llesiant canlynol:

Cymru lewyrchus

Cymru gydnerth

Cymru iachach

Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang

Cymru â diwylliant bywiog
lle mae'r Gymraeg yn ffynnu

Cefnogi lles

Rydyn ni wedi datblygu nifer o Amcanion Llesiant i sicrhau ein bod yn llwyddo yn ein hymrwymiad i Gefnogi lles gyda llefydd a phrofiadau sy'n ysbrydoli.

- Byddwn yn gweithio i sicrhau'r canlynol:
- Mae ein hamgueddfeydd yn ofodau sy'n cefnogi lles.
- Mae pobl yn cael eu cefnogi i fyw bywydau iachach a hapusach fel rhan o raglen les i Gymru.
- Rydyn ni'n cefnogi mwynhad a lles y cyhoedd drwy brofiadau ein hymwelwyr.

Mae'r rhain yn cefnogi'r Nodau Llesiant canlynol:

Cymru gydnerth

Cymru iachach

Cymru sy'n fwy cyfartal

Cymru o gymunedau cydlynys

Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu

Creu profiadau digidol

Rydyn ni wedi datblygu nifer o Amcanion Llesiant i sicrhau ein bod yn llwyddo yn ein hymrwymiad i Ddarganfod yr Amgueddfa'n ddigidol.

- Byddwn yn gweithio i sicrhau'r canlynol:
- Datblygu gwasanaethau ac isadeiledd digidol i gynyddu a gwella cyrhaeddiad ac ymgysylltiad i sicrhau eu bod yn rhan hanfodol o greadigrwydd a phrofiad ymwelwyr.
- Mae ein harlwy digidol yn ategu ymweliadau â safleoedd yr Amgueddfa, gan greu profiadau cofiadwy.
- Gall pawb greu eu cynnwys, eu profiadau a'u cynnyrch eu hunain drwy ymgysylltu ar-lein

Mae'r rhain yn cefnogi'r Nodau Llesiant canlynol:

Cymru lewyrchus

Cymru sy'n fwy cyfartal

Cymru o gymunedau cydlynys

Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu

Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang

Ledled y byd

Rydyn ni wedi datblygu nifer o Amcanion Llesiant i sicrhau ein bod yn llwyddo yn ein hymrwymiad i Greu cysylltiadau byd-eang.

- Byddwn yn gweithio i sicrhau'r canlynol:
- Bydd Amgueddfa Cymru yn cael ei chydabod fel amgueddfa o bwys byd-eang.
- Mae partneriaethau byd-eang yn cael eu datblygu gyda sefydliadau sy'n rhannu ein hymrwymiad at gyfiawnder cymdeithasol, ac yn gwerthfawrogi amrywiaeth o ddysg ac arferion traddodiadol a modern.
- Cefnogi twf twristiaeth o'r DU a thu hwnt yng Nghymru.

Mae'r rhain yn cefnogi'r Nodau Llesiant canlynol:

Cymru lewyrchus

Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu

Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang

Hwyluswyr Strategol

Rydyn ni hefyd wedi datblygu 9 Hwylusydd Strategol i'n helpu i gyflawni ein Hymrwymiadau ac i gefnogi'r holl Amcanion Llesiant:

- Mae ein llywodraethiant ariannol a'n rheolaeth gref yn sicrhau sefydlogrwydd
- Mae cynhyrchu rhagor o incwm yn ein cynorthwyo i roi Strategaeth 2030 Amgueddfa Cymru ar waith.
- Mae rhaglen ymchwil a gwerthuso gynhwysfawr yn llywio a datblygu pob agwedd o'n gwaith.
- Rydyn ni'n cefnogi a datblygu ein pobl, ymddiriedolwyr a gwirfoddolwyr, gan sicrhau ymddiriedaeth, parch a chynhwysiant.
- Rydyn ni'n sicrhau bod pobl Cymru yn rhan o'n penderfyniadau.
- Mae'r iaith Gymraeg yn rhan annatod o bob agwedd o'n gwaith.
- Bydd pawb yng Nghymru yn adnabod brand Amgueddfa Cymru ac yn ymddiried ynddo.
- Mae ein hadeiladau a'n cyfleusterau yn addas i'r pwrpas.
- Mae ein hamgueddfeydd ac arferion gweithio'n ddiogel, ac yn cydymffurfio â gofynion lechyd a Diogelwch.

Cymru lewyrchus

Cymru o gymunedau cydlynus

Cymru gydnerth

Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang

Cymru iachach

Cymru sy'n fwy cyfartal

Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu

Cyflawni

Bydd cyflawni ein Hymrwymiadau, Hwyluswyr a'n Hamcanion Llesiant yn cael ei wreiddio drwy ein prosesau llywodraethu arferol trwy gyfrwng ein Fframwaith Cynllunio, a thrwy ein Cynlluniau Gweithredol blynyddol.

Caiff y rhain eu monitro yn erbyn cerrig milltir yn ystod y flwyddyn gan ein Bwrdd Ymddiriedolwyr a Llywodraeth Cymru, a'u hadrodd yn chwarterol ac yn flynyddol, gan ddangos sut mae ein gwaith yn cyfrannu at y Nodau Llesiant a'r ffyrdd o weithio.

Rhagor o wybodaeth:

[Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol | LLYW.CYMRU](#)

[Strategaeth 2030 | Museum Wales \(amgueddfa.cymru\)](#)